

Stampedo

Noćas u 0,0 ne promila već sati započela je utrka kome će pripasti mjesto u Saboru. Potražnja je u odnosu na 2003. godinu manja i iznosi "svega" 24 kandidata u odnosu na više od četrdeset kandidata koliko je iznosila na prethodnim izborima. Ovo nikako ne znači da će utrka biti manje "svakakva" nego što je to bila ona iz 2003. godine. I ovaj broj kandidata je velik, da ne kažem zabrinjavajuće/operetno stanje hrvatske političke scene.

Hoćeš nećeš dio smo tih događanja. Pa kad već moramo ovako ili onako u njima sudjelovati predlažem Vam kriterij ocjene kako bi zabava mogla biti urnebesna.

Ocjena današnjeg stanja (od kuda polazimo) mogla bi se interpretirati ovako:

- razina društvenog proizvoda u 2006. godini (250 milijardi kuna) tek je nešto veća nego davne 1989. godine
- ukupno je kretanje cijena zadovoljavajuće, međutim promatrajući zasebno kretanje cijena (tradable i nontradable-sektora), ni ta ocjena nije neupitna (Zdunić, 2002)
- stopa nezaposlenosti od 8,9% (1990. godine) ekspanzirala je na 16,6% u 2006. godini i zabrinjava usprkos smanjenju nezaposlenosti u prvih osam mjeseci ove godine
- gotovo 7% populacije (oko 300 000) nije redovito zaposleno ili nije uopće zaposleno, a znatan broj zaposlenih ne prima redovito plaću
- stalno se bilježi deficit vanjskotrgovinske bilance (u razdoblju 1995. – 2006. godine kumulativno je ostvaren veći deficit robne razmjene s inozemstvom od vrijednosti društvenog proizvoda u 2006. godini)
- pokrivenost uvoza izvozom manja je od polovice (krajem osamdesetih pokrivenost uvoza izvozom iznosila je gotovo tri četvrtine)
- dug prema inozemstvu prešao je 30 milijardi eura, čime je znatno prijeđena granica od 80% društvenog proizvoda, što znači da postaje (i ostaje!) značajno ograničenje u idućem razdoblju
- dug središnje države na kraju 2006. godine iznosi više od 108 milijardi kuna i njegovo je stanje više nego zabrinjavajuće imajući u vidu da je uvođenjem PDV-a 1998. godine jednokratno naplaćen porez na zalihe od gotovo 7 milijardi kuna te da putem deficita platne bilance, temeljem poreza na potrošnju, država ostvaruje znatne porezne prihode
- tečaj kune prema euru fiksiran je i nisu točne tvrdnje kako se tečaj formira na tržištu (devizne pričuve veće su od novčane mase; one svoje uporište nalaze u dugu i nisu dio nacionalne štednje – sic!)
- inozemna ulaganja u razdoblju 1996. – 2006. godine iznose gotovo 14 milijardi eura i nema dokaza da postoji pozitivan odnos na relaciji: inozemna ulaganja – društveni proizvod (Družić, G., 2003)
- prodaja obiteljskog srebra ima danas odlučujuće značenje jer je mogućnost daljnjeg povećanja inozemnog duga ograničena
- devizne pričuve od gotovo 9 milijardi dolara pokazuju da HNB može upravljati tečajem na način kao do sada – barem dvije, vjerojatnije tri godine, bez obzira na događanja u realnom sektoru
- bankarski je sustav gotovo u cijelosti u vlasništvu stranaca (isti obrazac slijedi osiguravateljska industrija, odnosno investicijski fondovi i fondovi mirovinskog osiguranja) koji

Stampedo

Autor Guste Santini

Subota, 03 Studeni 2007 08:47

---

kontroliraju cjelokupno tržište novca i kredita

– porezna je presija na gornjoj granici izdržljivosti usprkos velikom i brzorastućem vanjskom i unutarnjem dugu te deficitu platne bilance

– rashodi su preveliki, promatramo li ih kao proporciju bruto domaćeg proizvoda, i nedostatni, ako se promatraju kao razina/standard opće i (posebno) zajedničke potrošnje.

Dragi čitaоче Vi dopunite sami kako bi vili zadovoljeni demokratski kriteriji.